

Forskerforbundet

Beretning 1.9.98 – 31.8.00

Innhold:

1.	Innledning	1
2.	Lønns- og arbeidsvilkår	2
3.	Forsknings- og utdanningspolitikk	6
4.	Informasjon og samfunnskontakt	10
5.	Organisasjonsarbeid	14
6.	Styringsorgan og representasjon	18

1. Innledning

Beretningsperioden har vært preget både av Forskerforbundets interne omorganisering som trådte i kraft den 1.1.99 og overgangen til ny hovedorganisasjon som skjedde ved starten av perioden.

Ny organisasjonsstruktur har krevd en betydelig ekstrainsats fra alle ledd i forbundet. Omleggingen må – etter en del forsinkelser av mer teknisk art – betraktes som vellykket både mht. økt lokalt engasjement, bedret økonomi og en mer enhetlig profil på forbundets virksomhet.

Perioden har også vært preget av endringer i lønnspolitikken, endringer som Akademikerne har bidratt til og der Forskerforbundet opplever å ha fått gjennomslag for synspunkter og prioriteringer.

Når det gjelder forsknings- og utdanningspolitikk, har de to foregående årene først og fremst vært konsentrert om innspill til og behandling av Forskningsmeldingen. Meldingen og de påfølgende vedtak representerer et gjennombrudd for flere av de målsettinger forbundet har arbeidet for gjennom en årrekke. I siste del av perioden har feltet vært preget av debatten om Mjøs-utvalgets innstilling og dens betydning for utvikling av høyere utdanning.

2. Lønns- og arbeidsvilkår

2.1 Generelt om lønns- og arbeidsvilkår

Forskerforbundet har i beretningsperioden satt fokus på det sterkt sentraliserte lønns- og forhandlingssystemet, som vi mener er hovedårsaken til det lave lønnsnivået for akademikerne i offentlig sektor. Vi har arbeidet for å skape en langt større grad av lokal lønnsdannelse, blant annet gjennom konkrete innspill til Akademikerne om ny forhandlingsordning på statssektoren. Fortsatt er det imidlertid mye som må gjøres gjennom sentrale tiltak. Ikke minst har den såkalte "Kosmopakken" som ble etablert utenom tariffoppgjøret 2000 og med betydelig lønnsloft for stillinger i skoleverket, stilt oss overfor store utfordringer inn i neste periode.

Mye av lønnsarbeidet har vært preget av relasjonsproblematikk mellom ulike stillingsgrupper, først og fremst mellom lektor (lønnsramme 31) og høgskolelektor (lønnsramme 25) og mellom høgskolelektor og førsteamanuensis/førstelektor. Forbundet har i sterkere grad enn tidligere satt søkelys på stipendiatenes lønns- og arbeidsvilkår. Seniorpolitikk, pensjonsspørsmål og spørsmål vedrørende kombinasjon av deltidsarbeid og avtalefestet pensjon har også fått større oppmerksomhet enn før. Det samme gjelder spørsmål vedrørende opphavsrett og patentrett. Forskerforbundet har registrert en viss tilbakegang i saker som gjelder påstander om ulovlig midlertidig tilsetning, og håper dette representerer en økt forståelse for lovverket på det aktuelle punkt.

Forskerforbundet har i perioden styrket arbeidet med lønnsstatistikk og lønnsberegninger.

2.2 Lønnsforhandlinger i perioden

Rikslønnsnemndas kjennelse 1998

Rikslønnsnemndas kjennelse etter AF-streiken i 1988 kom i oktober, og innebar ingen endringer i det resultatet staten og de andre hovedsammenslutningene var blitt enige om etter mekling.

Lokale forhandlinger 1998

Av potten på 0,55% til de årlige lokale forhandlinger høsten 1998 (Hovedtariffavtalens pkt. 2.3.3) oppnådde Forskerforbundets medlemmer ved mange institusjoner noe bedre resultat enn ved tidligere oppgjør. Forskerforbundet registrerte også en økende aktivitet lokalt som gjaldt forhandlinger om å beholde og rekruttere kvalifisert personell (Hovedtariffavtalens pkt.2.3.4).

Av potten på 0,78% på kommunal sektor (og i APO-området) fikk Forskerforbundet et brukbart resultat for mange medlemmer ved museer og sykehus.

På privat sektor hvor hele lønnsoppgjøret forhandles lokalt registrerte vi stor variasjon mellom bedriftene. Gjennomsnittet lå noe over 6% til Forskerforbundets grupper.

Arntsen-utvalget

Forut for lønnsoppgjørene i 1999 anbefalte det regjeringsoppnevnte Arntsen-utvalget hvor også Akademikerne var representert, at lønnsveksten i 1999 skulle begrenses til om lag 4,5%, og at lønnsveksten i de nærmeste årene skulle ned på samme nivå som lønnsveksten hos våre nærmeste handelspartnere.

Endring av forhandlingsystemet

På slutten av 1998 nedsatte Forskerforbundets hovedstyre et utvalg som skulle vurdere ulike modeller for forhandlingsordning i offentlig sektor. Våren 1999 presenterte utvalget *sektor-/virksomhetsmodellen* som innebærer en overføring av forhandlingspotten fra sentralt til lokalt nivå. Akademikerne vedtok å videreføre Forskerforbundets modell i *Departementsmodellen* som Akademikerne også fremmet krav om ved hovedtariffoppgjøret 2000.

Mellomoppgjøret per 01.05. 1999

Med føringen fra Arntsen-utvalget på ”om lag 4,5%” og på grunn av store overheng i statlig og kommunal sektor fra 1998, ble de disponible rammene for oppgjørene minimale. Det ble ikke gitt generelle tillegg på den offentlige lønnstabellen. I staten ble det avsatt en pott på 1% til sentrale justeringer per 01.08.99 og en pott på 0,5% per 01.09.99 til lokale forhandlinger. På kommunal sektor ble det kun avsatt en pott på 0,6% per 01.12.99 til lokale forhandlinger.

Sentrale justeringer i 1999

Forskerforbundet kom relativt sett brukbart ut av justeringsoppgjøret. De fleste vitenskapelige, bibliotekfaglige og administrative stillingene innen vårt område fikk minimum ett lønnstrinns opprykk. Det ble også avsatt egne pottes til professorgrupper innen enkelte fagområder og til høgskoledosenter tilsatt før 1993. På kommunal sektor var det ingen sentrale justeringer i 1999

Lokale forhandlinger 1999

Pålegget fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet om ikke å gå ut over rammen på ”om lag 4,5%” gjorde at de fleste institusjonene ikke skjøt inn ekstra midler til de årlige lokale forhandlingene per 01.09.99. Forskerforbundet kom jevnt over brukbart ut av forhandlingene, og i større grad enn tidligere ble gitt opprykk på fra to til flere lønnstrinn.

Også i 1999 var det en økende tendens til å bruke 2.3.4-forhandlinger for å beholde og rekruttere kvalifisert personell.

For Forskerforbundets medlemmer på kommunal sektor og innenfor tariffområdet APO-kommune registrerte vi en større tendens til å gi tillegg på kun ett til to lønnstrinn, noe som skyldes at potten på 0,6% representerte alt for små lønnsmidler i den enkelte virksomhet, spesielt innen museumsbedriftene.

Forhandlingene på privat sektor var sterkt preget av føringen fra Arntsen-utvalget. De fleste virksomheter innenfor NHO og NAVO-området trakk for første gang fra lønnsoverhenget fra 1998 til 1999 ved beregning av disponibel pott. Diskusjonene omkring overhengsberegninger og spørsmålet om hvorvidt Arntsen-utvalgets 4,5% var bindende for partene på bedriftsnivå bidro til å skape et mer anstrengt forhandlingsklima enn tidligere. Alle forhandlingene ble imidlertid løst på lokalt nivå, og resultatene lå jevnt over på 4,5%.

Hovedtariffoppgjøret 2000

På forhånd ble det klart at de private og offentlige arbeidsgivere ville legge føringene fra Arntsen-utvalget til grunn for lønnsoppgjørene i offentlig og privat sektor, det vil si en ramme på anslagsvis 3,5%.

LO-streiken i privat sektor våren 2000 resulterte imidlertid i en økonomisk ramme på nær 5%, og den tradisjonelle overføringseffekten fra privat til offentlig sektor ”suspenderte” også Arntsen-utvalgets føring fra oppgjørene i offentlig sektor.

Akademikernes hovedmålsetning ved dette oppgjøret var å legge grunnlaget for endring av forhandlingssystemene i stat og kommune, og etter mekling ble partene i begge sektorer enig om å nedsette partsammensatte arbeidsgrupper/utvalg som skal fremme konkrete forslag til endring av systemene i god tid før hovedtariffoppgjøret 2002.

For øvrig ble partene enige om hovedelementene i lønnsoppgjørene 2000 og 2001.

Per 01.05.2000 fikk den felles offentlige lønnstabellen et tillegg på 5000,- på alle trinn, og per 01.05.2001 blir tabelltillegget på 2.200. I staten ble det per 15.07.2000 avsatt en pott til sentrale justeringer på 2,2%, samt en pott på 1% til justeringer per 01.09.2001. Videre ble det for 2000 avsatt en pott på 0,85% til lokale forhandlinger per 01.09. og en pott på 0,6% per 01.10.2001.

I begge sektorer ble det enighet om å innføre en femte ferieuke i løpet av 2001 og 2002. Ved beregning av pensjon i stat og kommune ble det såkalte knekkpunktet for opptjening mellom 8 og 12 ganger folketrygdens grunnbeløp opphevet.

Sentrale justeringer 2000

På kommunal sektor ble justeringsforhandlingene ført som en del av hovedtariffoppgjøret og resulterte i forbedringer for kliniske ernæringsfysiologer og for konservators begynnerlønn.

Forskerforbundet fikk brukbar uttelling for de fleste vitenskapelige og bibliotekfaglige stillinger ved justeringsoppgjøret i stat. Spesielt gledelig var overføringen av stipendiater fra lønsspenn til lønnsramme, noe som garanterer en viss lønnsutvikling i stipendiatperioden.

”Læreroppgjøret” 2000

Parallelt med meklingen på statssektoren ble det underhånden ført forhandlinger vedrørende undervisningspersonell i skoleverket om kompensasjon for den avtalefestede femte ferieuken. Resultatet ble ett lønnstrinn per 01.01.2001. Etter justeringsoppgjøret ble det offentliggjort at staten og lærerorganisasjonene, med utgangspunkt i rekrutteringsmeldingen, hadde ført forhandlinger om endring av arbeidstidsordninger, noe som resulterte i ytterlige to trinns opprykk for stillinger i skoleverket. Forskerforbundet begynte umiddelbart å vurdere nødvendige tiltak for å rette opp aktuelle skjevheter mellom skoleverket og høyere utdanning.

2.3 Særavtaler og lokale tariffavtaler

Hovedavtalen i staten

Etter at staten og hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag etter forhandlinger i 1999 ikke klarte å bli enige om en revisjon av hovedavtalen om medbestemmelse i staten, ble eksisterende hovedavtale prolongert frem til 31.12.2001.

Toktavtalen

I 1999 ble staten og Hovedsammenslutningene enig om en revisjon av toktavtalen, herunder endring av satsene for vaktordninger i avtalen.

Feltavtalen

Staten og hovedsammenslutningene klarte ikke å bli enig om feltavtale i 1999. Forhandlingene ble avsluttet, og staten sendte ut egne retningslinjer for lokale feltavtaler. Forskerforbundet har i Aktuell informasjon nr. 16/00 presisert at retningslinjene er et utspill fra arbeidsgiversiden, og at feltavtaler må forhandles på fritt grunnlag ved den enkelte virksomhet.

Særavtalen for universitet og høyskoler

Forskerforbundet har i perioden arbeidet for at særavtalen om lønns- og arbeidsvilkår for undervisnings- og forskerstillinger ved universitet og høyskoler skulle praktiseres med større fleksibilitet med hensyn til registrering av arbeidstid og betaling for ekstraarbeid. I 1999 ble særavtalen endret i tråd med Forskerforbundets krav.

Særavtale om satser for sensur

Etter brudd i forhandlingene med KUF om satser for sensur ved universitet og høyskoler brakte Forskerforbundet og de øvrige berørte arbeidstakerorganisasjonene innen universitets- og høyskoleområdet, saken inn for nemnd. Nemndas flertall ga KUF medhold, og vedtok for å opprettholde den eksisterende beregningsmodellen med bruk av C-tabellen (årsverk: 1950 timer) som grunnlag for timebetaling.

Særavtale om valgte verv

Særavtalen om kompensasjon for valgte verv ved de statlige høyskolene og kunsthøgskolene ble revidert i 1999, og med betydelig økning av satsene for honorar av rektor.

Tariffavtaler på privat sektor

Forskerforbundet har i perioden opprettet avtaleforhold med Kirkens arbeidsgiverforening.

2.4 Kompetanseopprykk – stillingsstruktur

Kompetanseopprykk til professor ved kunsthøgskolene

Forskerforbundet har i lang tid arbeidet for at opprykksordningen til professor også skulle gjøres gjeldende for det kunstnerisk tilsatte personalet ved kunsthøgskolene. KUF etablerte i 1999 en slik opprykksordning, men begrenset opprykkene til å gjelde for maksimum to åremålsperioder (12 år), og for fremtiden bare forbeholdt førsteamanuenser i åremålsstilling. Forskerforbundet arbeider videre med saken.

Kompetanseopprykk til forsker 1110

Forskerforbundet fikk heller ikke i perioden gjennomslag i tariffoppgjørene for innføring av kvalifikasjonsopprykk fra forsker 1109 til forsker 1110, men har alternativt også arbeidet for å innføre ordningen departementsvis og på institusjonsbasis. Opprykksordningen er etablert i Forsvarsdepartementet. Forskerforbundet vil forfølge saken overfor aktuelle departement.

Professorater ved statlige institusjoner utenom KUF-området

Forskerforbundet har lenge arbeidet for at også høyere utdanningsinstitusjoner utenom KUF-området, som for eksempel krigsskolene, skulle få lov hjemmel for å tilsette i professorstilling. I 1999 ble universitets- og høyskoleloven endret, i tråd med Forskerforbundets lovforslag.

Karriereplaner for bibliotekfaglig, teknisk og administrativt personale

Forskerforbundet har registrert at lokallag, spesielt ved Universitetet i Oslo, har arbeidet med karriereplaner og stillingsstrukturer for ikke-vitenskapelig personale, og ser det som positivt tiltak ikke minst når det gjelder å beholde og rekruttere kvalifisert arbeidskraft i bibliotekfaglige, tekniske og administrative stillinger.

3. *Forsknings- og utdanningspolitikk*

3.1 Ressurssituasjonen

Et hovedmål for Forskerforbundet i arbeidsprogrammene for 1997-98 og 1999-2000 er bedring av ressursituasjonen for norsk forskning og høyere utdanning. Dette gjenspeiles i "Prioriterte arbeidsoppgaver" for både 1998, 1999 og 2000 hvor dette hele tiden er en av de prioriterte oppgavene. Forbundet har i hele perioden arbeidet målbevisst overfor Storting og departement for å bedre ressursituasjonen og har i den forbindelse kommentert og kommet med innspill til statsbudsjett og revidert budsjett. Forbundet har også kommentert og kommet med innspill til stortingsmelding nr 39 om forskning, Hervik-utvalgets innstilling om næringslivets forskningsinnsats (NOU 2000:7), stortingsmelding nr 26 (1998-99) om høyskolenes økonomi og Norges forskningsråds forslag om senter for fremragende forskning.

Det er med stor tilfredshet at Forskerforbundet konstaterer at forbundets langsiktige og langvarige arbeid på dette området endelig ser ut til å gi resultater. Det er opprettet et fond for forskning og nyskaping som i Revidert nasjonalbudsjett for år 2000 ble tilført 1 milliard kr. Bedringer i ressursituasjonen i beretningsperioden utover dette er ikke skjedd, men Stortinget har fattet forpliktende vedtak som for kommende periode vil gi norsk forskning et økonomisk løft.

Langtidsplan for investering i forskning

Forskerforbundet er svært tilfreds med at Stortinget under behandlingen av stortingsmeldingen om forskning vedtok at Norges samlede forskningsinnsats i løpet av en femårs periode skal opp på gjennomsnittlig OECD-nivå, og at det skal lages en forpliktende plan for dette. Forbundet avventer nå en konkretisering av planen.

Et viktig ledd i det offentliges økning i forskningsinnsatsen er opprettelsen av et fond for forskning og nyskaping som foreløpig er på 4 milliarder kr. Stortinget har bedt regjeringen om en konkret opptrappingsplan for fondet. Det er forslag om at deler av avkastningen av fondet skal gå til etablering og drift av senter for fremragende forskning.

Langtidsplanen forutsetter også en økning i næringslivets innsats. Hervik-utvalget har foreslått tiltak som skal bidra til dette, og Forskerforbundet har i sine kommentarer til innstillingen støttet disse.

Bevilgningene til forskningsinstitutter og høyere utdanningsinstitusjoner

Verken basisbevilgningene til forskningsinstituttene eller bevilgningene til de høyere utdanningsinstitusjonene har økt i beretningsperioden. Det ble bevilget 45 mill. kr i 1999 og 90 mill. kr i år 2000 til omstillingstiltak ved de høyere utdanningsinstitusjonene blant annet for å legge til rette for omdisponering av studieplasser. Samtidig har nedgangen i studenttall gradvis ført til reduserte bevilgninger til de høyere utdanningsinstitusjonene.

Vitenskapelig utstyr

Bevilgningene til vitenskapelige utstyr har ikke økt i perioden på tross av stor oppmerksomhet rundt slikt utstyr og godt dokumenterte behov. Dette gjelder både bevilgningene til institusjonene og til Norges forskningsråd.

Synliggjøring av forskningsbevilgningene

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet arbeider med en omlegging av finansierings-systemet for grunnbevilgninger til universiteter og høyskoler. Dette er i samsvar med vedtak som Stortinget fattet under behandlingen av stortingsmeldingen om forskning og forslag i Mjøs-utvalget.

Annet

I tillegg har Stortinget under behandlingen av stortingsmeldingen om forskning vedtatt at det skal legges større vekt på grunnforskning, tildeling av forskningsbevilgninger skal foretas på grunnlag av kvalitetsvurderinger samt at en større andel av grunnforskningsmidlene skal tildeles direkte til institusjonene. Dette er i samsvar med Forskerforbundets innspill til stortingsmeldingen om forskning.

3.2 Oppdragsvirksomhet

Forskerforbundet har i beretningsperioden vært opptatt av problemstillinger knyttet til oppdragsvirksomhet. Forbundet har kommentert Mjøs-utvalgets delinnstilling om oppdragsvirksomhet (NOU 1999:18) som blant annet foreslo felles regler for oppdrags- og bidragsforskning. Forbundet avventer nå departementets arbeid med nye regler for all oppdragsvirksomhet.

3.3 Opphavsrett og kommersialisering

Forskerforbundet har i hele beretningsperioden arbeidet med problemstillinger knyttet til opphavsrett, patentering og kommersialisering. Forbundet nedsatte et utvalg som har avgitt en rapport om opphavsrettslige spørsmål. Stortingsmeldingen om forskning foreslo å endre norsk lovverk som i dag sikrer vitenskapelig ansatte kontroll over kommersiell utnyttelse av egne forskningsresultater. Forskerforbundet tok avstand fra forslaget i sin kommentar til meldingen. Saken blir nå utredet av et utvalg nedsatt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Forbundet har kommet med innspill til utvalgets arbeid. Forbundet har også avholdt flere seminarer om opphavsrett og kommersialisering.

3.4 Rekruttering

Rekruttering og vilkår for stipendiater er sentrale punkt i arbeidsprogrammene for beretningsperioden. Dette gjenspeiles i "Prioriterte arbeidsoppgaver" for 1999 og 2000 hvor disse punktene er prioriterte oppgaver. Forskerforbundet har i hele beretningsperioden arbeidet med spørsmål knyttet til rekruttering og har tatt dette opp i sine innspill blant annet til statsbudsjett og revidert budsjett, stortingsmeldingen om forskning og innstillingen fra Mjøs-utvalget (NOU 2000:14). Forskerforbundet har også gjennomført en undersøkelse over søkningen til vitenskapelige stillinger ved universiteter og vitenskapelige høyskoler. Undersøkelsen som dokumenterer stor svikt i rekrutteringen på en rekke fagområder, fikk stor medieoppmerksomhet.

Forskerforbundet er svært tilfreds med den oppmerksomhet som rekrutteringsspørsmål har fått i perioden. Forbundet er særlig glad for å ha fått tilslutning til sitt syn hos de høyere utdannings- og forskningsinstitusjonene, Norges forskningsråd, Vitenskapsakademiet, Stortinget og sentrale myndigheter, og for at dette har ført til konkrete resultater.

Antall rekrutteringsstillinger

Stortinget vedtok under behandlingen av stortingsmeldingen om forskning å opprette 150 rekrutteringsstillinger (stipendiater og post.doc.-stillinger) hvert år de tre første årene og 200 stillinger hvert år de to neste årene. Selv om dette er langt færre stillingene enn det både Forskerforbundet og NIFU har beregnet det er behov for, er dette en gledelig begynnelse.

Vilkår for stipendiater

Forskerforbundet har utarbeidet en handlingsplan for sitt arbeid for stipendiater og doktorgradskandidater, og vervebrosjyre er utarbeidet. Planen har vært lagt til grunn for forbundets arbeid på dette området. Forbundet er tilfreds med de endringer i avlønning som ble oppnådd i siste tariffoppgjør (se pkt 2.2 – Sentrale justeringer 2000).

Doktorgradsopplegg i høyskolene

De fleste høyskolene har ordninger som gjør det mulig for ansatte å ta doktorgrad. I beretningsperioden er det opprettet flere stipendiatstillinger i høyskolene.

3.5 Organisasjon og ledelse

Forskerforbundet har i perioden vært opptatt av en rekke problemstillinger som er sentrale i Mjøs-utvalgets innstilling. Forbundet har fulgt arbeidet med innstillingen og har kommet med innspill på en rekke områder. Dette gjelder blant annet styringsordning, organisering og fristilling av de høyere utdanningsinstitusjonene. Innstillingen er nå på høring i organisasjonen, og forbundets kommentarer til innstillingen vil bli bygget på høringsuttalelsene fra lokallag/medlemsforeninger.

3.6 Utdanningspolitikk

Forskerforbundet har i hele perioden arbeidet med utdanningspolitiske spørsmål. Arbeidet har særlig vært rettet inn mot arbeidet i Mjøs-utvalget og områder som kvalitet, gradstruktur, dimensjonering, arbeidsdeling i Norgesnett, styring, ledelse og organisering av høyere utdanningsinstitusjoner og finansieringsordninger. Forbundet har kommet med innspill til utvalgets innstilling, og har kommentert utvalgets delinnstilling om realkompetanse (NOU 1999:17). Aktuelle spørsmål er drøftet på seminarer.

Forbundet har også kommentert andre innstillinger og meldinger innen utdanningspolitikk som stortingsmeldingene om dimensjonering (nr. 36) og om rekruttering til læreryrket (nr. 12), utkast til forskrift til lov om universiteter og høyskoler om skikkethet for læreryrket, Berg-utvalgets innstilling om utdanning på mellomnivå (NOU 2000:5) samt statsbudsjett og revidert budsjett. Forbundet er særlig tilfreds med at flere av forbundets kommentarer til den første dimensjoneringsmeldingen ble tatt til følge ved utarbeidelsen av den neste meldingen.

Dimensjonering

Studentmåletallet (inkludert private høyskoler) er i perioden redusert med 700, og det foregår en omdisponering av plasser fra de allmenne studiene til profesjonsutdanninger hvor en regner med at behovet for arbeidskraft blir stort. For å lette omstillingsarbeidet ved institusjonene, har ikke Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet tatt ut hele budsjettvirkningen av reduksjonen.

Gradsstruktur

Mjøs-utvalget foreslår i sin innstilling endringer i gradsstrukturen som i grove trekk er i samsvar med Forskerforbundets syn slik det er nedfelt i Utdanningspolitisk program. Forbundet er tilfreds med dette.

3.7 Etter- og videreutdanning

Arbeidet med etter- og videreutdanning og oppfølging av kompetansereformen er en av hovedoppgavene i arbeidsprogrammet for 1999-2000 og har pågått i hele perioden. Forskerforbundet har kommet med innspill til og kommentert rapportene om studiefinansiering for voksne etter- og videreutdanningsstudenter, arbeidsmarkedsetatens rolle i etter- og videreutdanning samt innstilling om utdanningspermisjon (NOU 1998:20) med tilhørende odelstingsproposisjon (Ot prp 58 (1999-2000)). Forskerforbundet har deltatt aktivt i arbeidet med å etablere Norgesuniversitetet og er representert i Norgesuniversitetets styrende organer.

Forskerforbundet er tilfreds med at Norgesuniversitetet er opprettet. Forskerforbundet er også glad for at utdanningspermisjon ble lovhjemlet, og at flere av kommentarene fra Forskerforbundet ble tatt til følge ved den endelige utformingen av loven. Finansiering av livsopphold for arbeidstakere som tar videreutdanning, er ikke løst, men arbeidet pågår. Forskerforbundet er tilfreds med at forslaget om store nasjonale fond er forlatt.

Administrativt og vitenskapelig ansatte og etter- og videreutdanning/kompetanseheving

Det er stor forståelse for administrativt og vitenskapelig ansattes behov for etter- og videreutdanning/kompetanseheving, blant annet i forbindelse med rekrutteringssituasjonen. Mulighetene avhenger imidlertid av institusjonenes økonomi.

Høyere utdanningsinstitusjoners rolle i etter- og videreutdanning

Etableringen av Norgesuniversitetet har sikret de høyere utdanningsinstitusjonene en sentral rolle i etter- og videreutdanning innen høyere utdanning.

3.8 Høringsuttalelser

Forskerforbundet har i beretningsperioden uttalt seg om diverse NOU-er, stortingsmeldinger, lover og forskrifter. Dette gjelder blant annet endringer i lov om universiteter og høyskoler vedr. hjemmel for organisatoriske og pedagogiske forsøk og bruk av vernede titler ved statlige institusjoner som ikke er underlagt loven, forskrift til loven vedr. godkjenning av utdanning, endringer i student-samskipnadsloven, privathøgskoleloven, genteknologiloven, Aamodt-utvalgets innstilling "Nyttige lærepenger" (NOU 1999:33), innstillingen om yringsfrihet (NOU 1999:27) og stortingsmelding nr 22 (1999-2000) "Kjelder til kunnskap og oppleving" i tillegg til de som er nevnt under de foregående punktene. Videre har Forskerforbundet utarbeidet et forskningspolitisk dokument for Akademikerne og har også uttalt seg om Akademikernes policy-notat om studiefinansiering. Forskerforbundet har deltatt i utarbeidelse av flere innstillinger om studier i utlandet gjennom arbeidet i rådgivende utvalg for gebyr- og tilleggsstipend.

4. Informasjon og samfunnskontakt

4.1 Intern informasjon

Forskerforbundet har i beretningsperioden arbeidet for å tilpasse den interne informasjonen til den nye organisasjonsmodellen med drøyt 200 lokallag og 10 fagpolitiske foreninger som erstattet de 66 medlemsforeningene 1.1.99.

Et sentralt mål med omorganiseringen har vært å etablere en mer åpen informasjonsflyt fra sentralt nivå til de lokale nivåer, fra de lokale nivåer til det sentrale, og mellom de ulike lokale nivåer. Tilbakemeldinger fra tillitsvalgte og medlemmer indikerer at informasjonsflyten er bedre enn tidligere, men at det fortsatt er et forbedringspotensiale.

Nyhetsbrevet "Aktuell informasjon" kom ut 105 ganger i beretningsperioden, dvs. om lag en gang i uken. Dette er omtrent samme frekvens som tidligere. Aktuell informasjon er distribuert til alle lokallag og foreninger per faks, samt til om lag 800 e-post abonnenter. Aktuell informasjon legges også ut på hjemmesidene, samtidig som en del lokallag videredistribuerer den til egne medlemmer - da gjerne i redigert form tilpasset lokale forhold.

Forskerforbundets hjemmesider er oppdatert løpende i perioden. Sidene har normalt over 1.000 oppslag om dagen, og opptil 5.000 på dager der det skjer noe spesielt (lønnsoppgjør, forskningsmelding og lignende). Mer enn halvparten av alle innmeldinger kommer nå via hjemmesidene. Hjemmesidene er i form imidlertid relativt uendret siden lanseringen i 1994 og fremstår i dag som forholdsvis gammeldagse.

I beretningsperioden er det derfor igangsatt et prosjekt med tanke på å etablere en ny webportal for forbundet. Portalen skal inneholde mer informasjon, ha bedre layout og bedre søkermuligheter. Den skal også omfatte et ekstranett for tillitsvalgte der det vil bli lagt ut mer strategisk og organisasjonspolitisk informasjon enn på de ordinære hjemmesidene. Ved beretningsperiodens utløp var prosjektet i sin slutfase, og portalen vil bli lansert høsten 2000.

Det er i beretningsperioden utarbeidet rekrutteringsbrosjyrer for 1999 og 2000. Totalt er nærmere 8.000 brosjyrer distribuert til lokallagene. Det er også utviklet en egen rekrutteringsbrosjyre for stipendiater. Forskerforbundets almanakk ble sendt til alle medlemmer både i 1999 og 2000. Forbundets skriftserie kom åtte ganger i perioden, og omfatter utredninger, innstillinger mm. om lønns- og arbeidsvilkår, forsknings- og utdanningspolitikk, såvel som saker av mer organisasjonspolitisk karakter

Lokallagenes informasjonsarbeid er tatt opp på flere strategisamlinger. Forskerforbundet sentralt har inntrykk av at den lokale informasjonen gjennomgående er bedre enn tidligere, men at det her fortsatt er store forskjeller fra lokallag til lokallag. Også informasjonsutvekslingen mellom lokallagene og fra lokallagene til forbundet sentralt synes styrket. Dette gjelder ikke minst for universitetssektoren som bl.a. har etablert en ordning med sektorvise samlinger som fungerer bra som en kanal for informasjon og erfaringsutveksling.

4.2 Ekstern informasjon/mediekontakt

Formålet bak opprettelsen av Akademikerne, var å etablere en annen lønnspolitikk og en annen arbeidsmetodikk enn AF. Akademikerne har i beretningsperioden ikke først og fremst søkt oppmerksomhet gjennom utspill i media og høye lønnskrav. Derimot har man i større grad enn tidligere valgt et mer direkte arbeid mot beslutningstakere og forhandlingsmotparter. Den endring i profil som justeringsoppgjøret i 2000 representerer, de nedsatte utvalg for nye forhandlingssystem i stat og kommune, samt analysene i Holden-utvalget om fremtidens lønnspolitikk, tyder på at strategien et stykke på vei har lyktes.

Det er imidlertid et faktum at medlemmer og tillitsvalgte synes at både Forskerforbundet og Akademikerne har vært for lite synlige i media i perioden – ikke minst etter at lærerorganisasjonene har hatt suksess med sine utadrettede kampanjer. Hovedstyret vedtok en ny informasjonsplan for Forskerforbundet våren 2000. Planen krever at forbundet utvikler en tydelig politikk, et profilert budskap og gjennomarbeidet dokumentasjon.

Forskerforbundet har i beretningsperioden vært omtalt i om lag 300 avisartikler eller innslag i etermedia. Tall fra Observer Norske Argus viser at Forskerforbundets medieprofilering har nådd frem til mellom 2 - 7 millioner lesere/seere pr. måned i perioden. Størst oppmerksomhet var det i januar 2000 knyttet til forgubbingen og rekrutteringsproblemer til stillinger i høyere utdanning.

Forskerforbundets informasjonssjef var utlånt til en tilsvarende stilling i Akademikerne under lønnsoppgjørene både i 1999 og 2000. Høyere lønn i forskning og høyere utdanning var et sentralt element i Akademikernes lønnspolitiske budskap. Den forskningspolitiske debatt i media har vært tiltagende i perioden uten at Forskerforbundet har markert seg godt nok i den generelle debatten. Sekretariatet og hovedstyret har imidlertid hatt enkeltutspill og debattinnlegg i dagspresse og tidsskrift om aktuelle spørsmål.

I beretningsperioden er det gjennomført flere medietreningskurs for lokale tillitsvalgte. Medieklipp viser at forbundet er noe mer synlig i lokalmedia og internavisene på institusjonene enn tidligere. Stadig flere enkeltmedlemmer har videre engasjert seg i den forsknings- og utdanningspolitiske debatten, uten at disse nødvendigvis fremstår som representanter for Forskerforbundet eller forbundets syn.

4.3 Forskerforum

Forskerforum har i perioden kommet ut med 20 utgaver. Bladet har etablert seg som måneds-magasin (utenom juli og august) etter omleggingen fra seks til ti årlige utgivelser høsten 1997.

Innholdsmessig har Forskerforum utviklet sin aktualitets- og nyhetsprofil, og blitt et av landets viktigste debatt- og informasjonsorganer for høyere utdanning og forskning, med sitt opplag på 12 000. Bladets formålsparagraf definerer bladets leserunivers og derigjennom dets prioriterte stoffområder, både når det gjelder nyhetsstoff og lengre magasinartikler.

Samtidig redigeres Forskerforum i tråd med retningslinjene i Redaktør- og Vær varsom-plakaten – etter idealer om fri og uavhengig journalistikk, balanse i framstillingene, systematisk kildekritikk og mangfold i ytringer. Dette skaper troverdighet både blant vanlige lesere og i media for øvrig, som ofte plukker opp saker fra Forskerforum. Slik bidrar Forskerforbundets medlemsblad til en synliggjøring av aktuelle saker innenfor sektoren også utenfor medlemsmassen.

Det har vist seg at mulighetene for utstrakt annonsesalg var langt mindre enn forventet. Statlig annonsepolitikk gjør det for eksempel vanskelig for statlige institusjoner å annonsere sine ledige stillinger i Forskerforum. I tillegg kommer et økende marked på internett. Forskerforum sa opp annonseakvisisjonsavtalen med byrået Medius as. Lavere annonseinntekter har likevel blitt fulgt opp av nøktern pengebruk, slik at Forskerforums budsjett i perioden er holdt.

4.4 Samfunnskontakt

Forskerforbundet har i beretningsperioden lagt ned et omfattende samfunnspolitisk arbeid for å realisere sine målsettinger innenfor lønns- og personalpolitikken, samt forsknings- og utdanningspolitikken. For de konkrete sakene som det har blitt arbeidet med, vises det til de aktuelle kapitler for dette arbeidet i beretningen.

Forskerforbundet har systematisk arbeidet for å utvikle kontakten med Stortingets KUF-komité både gjennom årlige kontaktmøter mellom komiteen og hovedstyret, og i forbindelse med Stortingets behandling av aktuelle saker som for eksempel forskningsmeldingen.

Det er videre avholdt kontaktmøter mellom KUFs statsråd og forbundets leder og generalsekretær. Sekretariatet har hatt flere møter med ledelsen i Universitets- og høgskoleavdelingen, samt Forskningsavdelingen i KUF. I tillegg har det vært en lang rekke møter av formell og mer uformell karakter vedr. konkrete saker. Det er videre etablert god kontakt med Forskningsrådet, Høgskolerådet og Universitetsrådet i perioden. Hovedstyret har også hatt kontaktmøter med ledelsen ved UiO, NTNU og HiST i forbindelse med styremøtene.

Medarbeidernes representasjon i offentlige utvalg og andre samarbeidsfora som for eksempel Mjøsutvalget og Norgesuniversitetet, utgjør også viktige kanaler for mer uformell kontakt og påvirkning. Det samme gjelder deltakelse på konferanser og seminarer arrangert eksternt, som f.eks. av NHO, NFR, Polyteknisk forening og NIFU.

Forskningsspolitisk seminar har som vanlig samlet meget god deltakelse. I 1998 var temaet fremtidige rammevilkår for ansatte i forskning og høyere utdanning, mens temaet i 1999 var oppfølgingen av forskningsmeldingen. Ordningen med halvårlige kveldsseminarer av mer uformell karakter er videreført i perioden, bl.a. om Mjøs-utvalgets arbeid og patentrettigheter. Seminarene har vært godt besøkt, ikke minst fra eksternt hold.

4.5 Internasjonalt arbeid

Forskerforbundet har i beretningsperioden prioritert det internasjonale arbeidet i Education International (EI) som har overtatt mange av arbeidsoppgavene fra ETUCE (European Trade Union Committee for Education). Forskerforbundet har vært særlig aktiv i EIs komite for høyere utdanning, HERSC (Higher Education and Research Standing Committee) hvor forbundet har deltatt på alle møter i perioden. Forbundet har også kommet med skriftlige innspill til utvalgets arbeid.

Forskerforbundet deltok på EIs 2. internasjonale konferanse om høyere utdanning og forskning i Budapest i 1999. Forskerforbundet deltok på UNESCOs verdenskonferanse om høyere utdanning i Paris i 1998 som medlem av EIs delegasjon til konferansen.

Forskerforbundet har videre deltatt i det tradisjonelle arbeidet mellom søsterorganisasjonene på nordisk nivå. Det årlige møtet ble i 1999 holdt i Finland og i 2000 i Sverige. Partene utvekslet her nyttige erfaringer om lønns-, forsknings- og utdanningspolitiske trender i de nordiske land. Forbundet var også representert på Mare Balticum V som er en konferanseserie for søsterorganisasjonene rundt Østersjøen.

5. Organisasjonsarbeid

5.1 Ny organisering av forbundet

Representantskapet vedtok i oktober 1998 at Forskerforbundet skulle endre sin organisasjonsmodell fra en forbundsmodell til en tjenestemannsmodell fra 1. januar 1999. Vedtaket ble iverksatt fra nevnte dato da de gamle medlemsforeningene ble lagt ned og erstattet av lokallag på alle arbeidsplasser der forbundet har tre eller flere medlemmer. 10 av de gamle medlemsforeningene fortsatte som fagpolitiske foreninger i den nye organisasjonsmodellen.

Forskerforbundet har i beretningsperioden lagt ned store ressurser i arbeidet med å få den nye organisasjonsmodellen til å fungere. Det er etablert over 200 lokallag slik at det nå finnes lokallag på samtlige institusjoner der forbundet har 3 eller flere medlemmer.

Svært mange lokallag har fått bistand fra sekretariatet i arbeidet gjennom besøk, hyppig telefonisk kontakt og lignende. Det er videre gjennomført flere strategisamlinger for universitets- og høyskolesektoren, for alle store lokallag, samt med foreningene.

I enkelte lokallag var oppstarten preget av en viss usikkerhet, men erfaringene viser at utviklingen går stadig bedre. Hele organisasjonen har nå tatt omorganiseringen inn over seg og dette har fått konsekvenser for arbeidet både sentralt og lokalt. Hovedstyret har godkjent egne vedtekter for om lag 50 lokallag og 10 fagpolitiske foreninger.

Omorganiseringen har ført til at svært mange nye tillitsvalgte har kommet til. Gledelig nok har det lyktes å få etablert tillitsvalgtordninger på noe nær samtlige aktuelle institusjoner. Omorganiseringen har videre ført til at økonomien lokalt er styrket, samtidig som foreningene i en overgangsfase fortsatt får sekretariatsmidler og foreningsstøtte.

I tråd med Representantskapets vedtak høsten 1998 er det i perioden oppnevnt et Organisasjonsutvalg III og et Økonomiutvalg II for å analysere erfaringene med den nye organisasjonsmodellen med tanke på å gjøre eventuelle justeringer i organiseringen/vedtektene på representantskapsmøtet i år 2000.

Organisasjonsutvalg III leverte sin innstilling i januar 2000. Utvalget gikk bl.a. inn for å opprette et nytt rådgivende organ - et landsstyre - for å styrke forbundet som policyorgan og for å sikre at forbundets politikk bli best mulig forankret i organisasjonen. Utvalgets innstilling fikk bred støtte i høringsrunden våren 2000. Innstillingen og høringsuttalelsene har ligget til grunn for Hovedstyrets saksfremlegg for Representantskapet 2000.

Økonomiutvalg II leverte sin innstilling i mai 2000. Utvalget foreslår ingen vesentlige endringer i dagens kontingentstruktur og -fordeling. Det viktigste forslaget er redusert kontingent for stipendiater. Innstillingen har ligget til grunn for Hovedstyrets saksfremlegg for Representantskapet 2000.

5.2 Nytt organisasjonssystem

I forbindelse med omorganiseringen 1.1.99 overtok sekretariatet sentralt innkreving av kontingent fra medlemsforeningene for enkeltmedlemmer. Forbundet sentralt har overført kontingentmidler til lokallagene forskuddsvis hvert kvartal. Det er i denne sammenheng implementert et nytt organisasjonssystem/medlemsregister i sekretariatet, og en elektronisk versjon til lokallag og foreninger.

Innføringen av organisasjonssystemet/medlemsregisteret WinOrg gikk i 1999 vesentlig tyngre enn planlagt og var heftet med betydelige forsinkelser. Dette har krevd en betydelig arbeidsinnsats i sekretariatet. Først i 2000 kan systemet sies å fungere etter intensjonene. Forbundet fikk i 2000 en samlet refusjon av systemleverandøren på 250.000,- pga. forsinkelsene.

Det var videre en del problemer knyttet til omleggingen av kontingentinnkrevingen fra 1. januar 1999, først og fremst hos skattefogdene som bl.a. trekker kontingent for de statlige høyskolene. Også medlemmer som arbeidet ved andre institusjoner enn den de var registrert ved pr. 1. januar 1999, har krevd mye ekstra arbeid.

Webversjonen av medlemsregisteret, WebOrg, ble evaluert av lokallagene og foreningene vinteren/våren 2000. I denne prosessen kom det flere nyttige innspill som er tatt til følge. En del mindre endringer er gjort våren/sommeren 2000, mens flere større endringer først blir implementert høsten 2000.

Til tross for en del overgangsproblemer, har den direkte kontingentinnkrevingen ført til at forbundets kontingentinntekter for 1999 er høyere enn året før da kontingenten gikk via foreningene, også når man kontrollerer for medlemsvekst og forenings-/lokallagskontingent. I første halvår 2000 er dette bildet ytterligere forsterket.

5.3 Kurs og opplæring

Opplæringen av de tillitsvalgte ble intensivert i forbindelse med omorganiseringen i 1999. Det er i beretningsperioden utarbeidet et nytt og mer fleksibelt kursopplegg, med kortere varighet og større geografisk spredning, tilpasset den nye organisasjonsmodellen. Kurstilbudet til erfarne tillitsvalgte har blitt styrket, og det trekkes i økende grad veksler på ekstern kompetanse.

I beretningsperioden har forbundet sentralt gjennomført 40 kurs med om lag 1.000 deltakere. Svært mange av disse er nye tillitsvalgte. Lokallagene og foreningene har gjennomført 60 kurs med til sammen like mange deltakere som på de sentrale. Sekretariatet har bistått ved de fleste lokale kurs.

Kursene for tillitsvalgte får gjennomgående en positiv evaluering av deltakerne. Dette gjelder særlig kursene for nye tillitsvalgte. Kursene for erfarne tillitsvalgte har det tatt noe lengre tid å finne en hensiktsmessig form på. Disse kursene har blitt justert i 2000 og høstens evalueringer kan føre til ytterligere justeringer/forbedringer.

5.4 Rekruttering

Forskerforbundets medlemstall har vokst fra 10.350 til 11.100 i beretningsperioden. Dette gir en netto medlemsvekst på 750, noe som er 250 mer enn i forrige periode. Tilveksten av nye medlemmer har vært på om lag 1.500. Som en arbeidsplassbasert fagforening har Forskerforbundet en høyere turnover i medlemsmassen enn de profesjonsbaserte foreningene. Videre var det om lag 300 medlemmer i det sentrale medlemsregisteret per 1.1.99 som viste seg å være inaktive da forbundet gikk over til sentralt kontingentinnkreving.

Tatt i betraktning at omleggingen til sentral kontingentinnkreving avdekket en del ikke-eksisterende medlemmer, samt at det ikke lenger er noen stillingsmessig ekspansjon i sektoren, må medlemsveksten betegnes som god.

Fortsatt er det imidlertid stillingsgrupper og sektorer der Forskerforbundets organisasjonsprosent kan bli høyere. Dette gjelder særlig blant stipendiater. En egen stipendiatbrosjyre samt flere mindre vervekampanjer, har ikke ført til noen betydelig vekst i denne gruppen. Mange stipendiater gir uttrykk for at de ikke først og fremst føler seg som arbeidstakere og at de synes kontingenten er høy. Et relativt godt justeringsoppgjør for stipendiatene per 15. juli 2000 ser imidlertid ut til å føre til klart flere innmeldinger enn tidligere.

Forskerforbundet inngikk i juni 2000 en avtale om å ta opp Norsk Meteorologforening som lokallag/forening med virkning fra 1.1.2001. Meteorologforeningen har ca. 150 medlemmer og er tilsluttet AF ut året.

5.5 Akademikerne

Forskerforbundet meldte seg ut av Akademikernes Fellesorganisasjon i juni 1998 med virkning fra 1. januar 1999. Forbundet deltok ikke aktivt i AFs politiske organer høsten 1998 fordi forbundet også var tatt opp som medlemmer i Akademikerne med virkning fra 1. juli 1998.

Akademikerne fikk fulle rettigheter som hovedorganisasjon fra 1.1.99. Forskerforbundet har i perioden arbeidet aktivt for å påvirke og utforme den nye hovedorganisasjonens politikk, arbeidsform og omdømme. Arbeidet har bl.a. blitt utført gjennom representasjon i styret, seksjonsorganene stat (nestleder) og kommune, samt informasjons- og utredningsnettverket. Forskerforbundet har videre leid ut personell til Akademikernes sekretariat (informasjonssjefen har vært fung. informasjonssjef i Akademikerne to måneder under tariffoppgjøret 1999 og tre måneder under tariffoppgjøret 2000, mens leder for utredningsavdelingen arbeidet en måned som utreder høsten 1999).

Etter at Akademikerne fikk en kjølig mottakelse ved etableringen høsten 1997, har organisasjonen fått bedret sitt omdømme betydelig i løpet av beretningsperioden. Organisasjonen oppfattes i dag som en seriøs hovedorganisasjon på lik linje med de øvrige, og deltar på linje med de andre i alle aktuelle partssammensatte utvalg.

Akademikerne har bl.a. vært en pådriver for å endre forhandlingssystemet i offentlig sektor. I staten fremmet Akademikerne våren 2000 krav om en ny forhandlingsmodell som langt på vei var identisk med Forskerforbundets forslag. I oppgjøret fikk Akademikerne gjennomslag for at et partssammensatt utvalg skal komme med forslag til et nytt lønns- og forhandlingssystem i staten før neste hovedtariffoppgjør.

Forskerforbundet opplever gjennomgående at Akademikerne Stats holdninger og prioriteringer under tariffoppgjørene, og den uttalte interesse for forsknings- og utdanningspolitikk, er mer i samsvar med forbundets politikk enn hva tilfellet var i AF. Den nye organisasjonen har imidlertid fortsatt ikke helt funnet sin arbeidsform og har heller ikke fått utmeislet en tydelig politikk på alle områder.

Dette eksemplifiseres blant annet gjennom retningslinjer for lokalt Akademiker-samarbeid som ikke er tilfredsstillende. Forskerforbundet har fremmet forslag om å endre disse, men Akademikerne Stat hadde ikke startet behandlingen av forslaget ved beretningsperiodens utløp.

Forskerforbundet har opprettholdt samtlige dobbeltmedlemskapsavtaler etter overgangen fra AF til Akademikerne med unntak av avtalen med Ergoterapeutene som ble sagt opp med virkning fra 1.1.2000. Det har også heftet en viss usikkerhet med avtalen med Siviløkonomforeningen. I beretningsperioden er det inngått nye avtaler med NITO og Ballettforbundet. Det var totalt snaut 1200 dobbeltmedlemmer ved utgangen av perioden. Tallet har vært stabilt over tid.

I forbindelse med overgangen til Akademikerne forhandlet Forskerforbundet og åtte andre Akademiker-foreninger frem en ny bank- og forsikringsavtale med Gjensidige. Avtalen er både bedre og mer omfattende enn det tilbudet medlemmene hadde gjennom AF. Dette har gitt seg utslag i at lang flere medlemmer benytter seg av tilbudet. Det ble i 1999 i gjennomsnitt solgt en kollektiv forsikring per medlem. I tillegg gir avtalen medlemmene rabatter på individuelle forsikringer i Gjensidige NOR.

6. Styringsorgan og representasjon

6.1 Akademikernes fellesorganisasjon

Forskerforbundet var medlem av AF til 31.12.98, , men fant det ikke naturlig å delta aktivt i møter eller andre aktiviteter i tiden etter at forbundet hadde gått over til Akademikerne.

6.2 Akademikerne

Forskerforbundet har vært medlem i Akademikerne fra 1.7.98.

Forskerforbundets leder Trond Eskeland har vært fast møtende vararepresentant til Akademikernes styre.

Forhandlingssjef Frank O. Anthun har vært medlem av og nestleder i Akademikerne – stat. I tillegg var Kari Kjenndalen medlem i seksjonsorganet frem til desember 1999 da Kjell Hansen erstattet henne.

Juridisk rådgiver Tove Svensli har representert forbundet i Akademikerne – kommune. I hennes permisjonstid vikarierte juridisk konsulent Brita Alsos. Alsos har også representert Forskerforbundet i Akademikerne – privat.

Jan Glendrange har representert Forskerforbundet i SAAF (Studieforbundet Akademikerne og AF)

Sekretariatsansatte deltar i Akademikernes utredningsnettverk, informasjonsnettverk og generalsekretærmøter, og har også vært engasjert av Akademikerne for mer varige oppdrag innen informasjon eller utredningsarbeid.

6.3 Forskerforbundets hovedstyre

Styret hadde i 1998 følgende sammensetning:

Trond Eskeland, Tromsø forskerforening (leder)

Jan Ove Ulstein, FDH/FFFH (nestleder 1998)

Brit Hjeltnes, Havforskerlaget

Egil Gabrielsen, FFL

Jens Jahren, Forskerforeningen ved UiO

Tore Prestvik, Forskerforbundet ved NTNU

Karl-Arne Stokkan, Tromsø Forskerforening

Eivind Strømman, Forskerforeningen ved FFI

Lise E. Talleraas, FMK

Hilde Trygstad, FBF

Cecilie Wilberg, FAP

Hovedstyret hadde i 1999 og 2000 følgende sammensetning:

Trond Eskeland, Forskerforbundet ved UiTø, (leder)
Brit Hjeltnes, Forskerforbundet ved Havforskningsinstituttet (1.nestleder)
Kjell Hansen, Forskerforbundet ved HiST/FFL (2. nestleder)(ny)
Erik Bråthen, Forskerforbundet ved HiVe/NIHL (ny)
Hege Randi Eriksen, Forskerforbundet ved UiB (ny)
Knut Olseng, Forskerforbundet ved Norges Musikkhøgskole (ny)
Tore Prestvik, Forskerforbundet ved NTNU
Seunn Smith-Tønnessen, Forskerforbundet ved HiA/FAP (ny)
Karl-Arne Stokkan, Forskerforbundet ved UiTø
Hilde Trygstad, Forskerforbundet ved Diakonhjemmets høgskole/FBF
Gerd Vegarud, Forskerforbundet ved NLH (ny)

6.4 Forskerforbundets sentrale sekretariat

Sekretariatet har i perioden økt bemanningen med en advokat (tilsatt forrige periode, men tiltrådte i denne), en utredningskonsulent og en informasjonskonsulent tilknyttet utvikling av hjemmesidene. Sekretærfunksjonene er redusert. Det ble i 1999 utført 17 årsverk i sekretariatet. Høsten 2000 er det tilsatt 19 personer i sekretariatet, tilsvarende 18 årsverk (en økning på to fra 1998).

Stab:

Generalsekretær Kari Kjenndalen
Kontorsjef Aina Nilsen (50 % fra 14.9.99)
Kasserer Marit Brendengen (60 % fra 1.8.98, 80% fra 15.9.99)
Organisasjonssekretær Turid Cordtsen (50 %)
Sekretær Gerd Sandvik (fra 1.12.99)

Avdeling for forsknings- og utdanningspolitikk

Avdelingssjef Sigrid Lem
Utredningskonsulent Heidi Dybesland (fra 1.8.99, perm fra 16.7.00)
Utredningskonsulent Ingar Myking (vikar fra 1.8.00)

Avdeling for Lønns- og arbeidsvilkår (forhandlingsavdelingen)

Forhandlingssjef Frank O. Anthun
Seniorrådgiver Anne - Britt Nilsen
Advokat Ole M. Hornkjøl (1.10.98 - 31.12 99)
Advokat Ann- Turid Opstad (fra 29.3.00)
Juridisk rådgiver Tove Svensli (perm. fra 6.4.99, 70 % fra 7.3.00)
Juridisk konsulent Brita Alsos, vikar fra 1.5.98, fast fra 1.11.99

Avdeling for organisasjon, informasjon og samfunnskontakt

Informasjonssjef Jan Glendrange
Organisasjonsrådgiver Joar Flynn Jensen
Sekretær Lisa Wilhelmsen
Sekretær Lena Holum (fra 14.9.98)
Sekretær/informasjonskonsulent Unn Rognmo (sekretær for FFL og forbundet, delvis ny funksjon fra 1.3.00)

Forskerforum

Redaktør Jan Zahl (perm. 15.11.99 – 30.6.00)

Fung. redaktør Ingar Myking (15.11.99 - 31.7.00)

6.5 Valgkomiteen

Valgkomiteen hadde i representantskapsperioden følgende sammensetning:

Egil Gabrielsen (leder)

Gunnar Clausen

Astri Ottesen*

Eivind Strømman

Lise E. Talleraas

* gikk ut av komiteen sommeren 2000 da hun ble foreslått som styremedlem

6.6 Arbeidsutvalg

Forskerforbundets arbeidsutvalg har i perioden hatt følgende sammensetning:

1998: Leder Trond Eskeland, nestleder Jan Ove Ulstein, styremedlem Cecilie Wilberg

1999- 2000: leder Trond Eskeland, 1.nestleder Brit Hjeltnes, 2. nestleder Kjell Hansen

Generalsekretæren deltar som sekretær for utvalget. Avdelingssjef Sigrid Lem deltar til vanlig også i utvalgets møter.

6.7 Representantskapet

Det ble avholdt ordinært representantskapsmøte 15-16. oktober 1998 på Holmenkollen Park Hotell, Oslo.

Et klart flertall sluttet seg til forslag til vedtektsendringer, Utdanningspolitisk program og Arbeidsprogram. Det ble fremmet flere endringsforslag til styrets forslag til kontingentstruktur (og -nivå). Styrets forslag ble imidlertid vedtatt. Beretning, regnskap og budsjett ble godkjent. Kontingenten for fullt betalende medlemmer ble satt til kr 2520,- for 1999 og kr 2592,- for 2000.

Trond Eskeland ble gjenvalgt som leder, seks nye medlemmer ble valgt inn i hovedstyret. Revisor ble gjenvalgt og Helge Salvesen og Cecilie Wilberg ble valgt til desisorer, begge nyvalg.

Forskerforbundet har i denne perioden, blant annet på grunnlag av vedtakene i representantskapets møte i oktober 1998, nedsatt flere arbeidsgrupper og utvalg for å følge opp den nye organisasjonsstrukturen og evaluere erfaringene.

6.8 Organisasjonsutvalg III

Representantskapet sluttet seg enstemmig til at det opprettes et Organisasjonsutvalg III som blant annet skal evaluere de første erfaringene med Forskerforbundets nye organisasjonsmodell og vurdere opprettelsen av et landsstyre. Hovedstyret fikk fullmakt til å formulere mandat for arbeidet.

Hovedstyret oppnevnte utvalget i møte 21.januar 1999 og gav det følgende mandat:

Utvalget skal evaluere de første erfaringene med Forskerforbundets nye organisasjonsmodell.

Utvalget skal foreslå evt. forbedringer på alle nivåer i organisasjonen dersom man anser dette nødvendig, samt utarbeide en evt. konkret tiltaksplan for forbedringer. Utvalget skal særlig se på forslaget om å opprette et landsstyre i forbundet, og komme med forslag til hvordan dette skal settes sammen og hvilket mandat det skal ha.

Utvalget skal ha slutført sitt arbeid innen 1.1.2000 og innstillingen sendes på høring til lokallag og foreninger med uttalefrist 1.3.00. Dersom høringsuttalelsene er positive til etableringen av et landsstyre, pålegges hovedstyret og valgkomiteen å arbeide på en slik måte at evt. vedtektsendringer og valg kan gjennomføres av representantskapet høsten år 2000 med virkning fra 1.1.2001.

Medlemmer var: Trond Eskeland, (leder), Karl- Johan Johansen, Kari Kjenndalen, Astri Ottesen, Lars Sekse og Hilde Trygstad.

Sekretær for utvalget var Joar Flynn Jensen

Utvalget leverte sin innstilling den 21. januar 2000. Den ble sendt på høring med høringsfrist 1.april 2000.

6.9 Økonomiutvalg II

Representantskapet sluttet seg også enstemmig til at det innen 1.7.99 nedsettes et utvalg med følgende mandat: *"Utvalget skal evaluere de økonomiske aspektene vedr. omorganiseringen av Forskerforbundet. Utvalget skal på bakgrunn av erfaringene komme med eventuelle forslag til endringer i kontingentstruktur og - størrelse, og i fordelingen mellom forbundet sentralt, lokalt og foreningene. Utvalget skal levere sin innstilling innen 1.7.2000 slik at innstillingen kan fungere som en del av beslutningsgrunnlaget når representantskapet høsten 2000 skal vedta kontingent og budsjett for 2001 og 2002"*

Utvalget ble oppnevnt av hovedstyret 16.september 1999. Medlemmer har vært: Gunnar Brunborg, Kristin Dæhli, Kjell Hansen, Hans Petter Hornæs, Kari Kjenndalen.

Jan Glendrange og Heidi Dybesland har fungert som sekretærer i ulike faser av arbeidet. Innstillingen ble forelagt hovedstyret til møte 7/8 juni 2000 og ligger til grunn for forslag til kontingentstruktur, -fordeling og deler av budsjettforslaget for øvrig.

6.10 Opphavsrettsutvalg

Hovedstyret oppnevnte i møte 18.februar 1998 et utvalg for å utarbeide et notat som grunnlag for styrets arbeid med utforming av forbundets politikk når det gjaldt opphavsrettslige spørsmål. Utvalget bestod av Helge Rønning, Hilde Trygstad, Trond Eskeland og Frank O. Anthun som også var utvalgets sekretær. Et foreløpig notat ble sendt de største og mest berørte lokallag og foreninger til kommentar. Etter ny behandling og tilslutning i hovedstyret er notatet publisert i skriftserien (3/2000).

6.11 Tariffutvalg

Hovedstyret oppnevnte i møte 3.desember 1998 et utvalg som skulle vurdere fordeler og ulemper med alternative modeller for forhandlingsordninger i offentlig sektor. Utvalgets forslag til ny forhandlingsordning i statssektoren (sektor/virksomhetsmodellen) ble behandlet på styremøte 10.mars 1999 og med styrets merknader oversendt Akademikerne. Modellen ble grunnlaget for den såkalte Departementsmodellen som Akademikerne fremmet krav om ved tariffoppgjøret 2000.

Medlemmer i utvalget var Trond Eskeland, Brit Hjeltnes, Jon Natvig, Jens Jahren, Lise E. Talleraas, Jan Glendrange, Kari Kjenndalen og Frank O. Anthun som også var sekretær for utvalget.

6.12 Arbeidsgrupper – arbeidsprogram

Hovedstyret nedsatte våren 2000 to arbeidsgrupper for å forberede deler av Arbeidsprogrammet for kommende periode:

Lønns- og personalpolitisk program: Jens Jahren, Kjell Hansen, Seunn Smith-Tønnessen. Frank O. Anthun var sekretær.

Forskningspolitisk program: Brit Hjeltnes, Dag K. Bjerketvedt, Håkon With- Andersen. Sigrid Lem var sekretær.

Forslag til utdanningspolitisk program er basert på tidligere utvalgsarbeid og vedtak for inneværende periode. Kapitler om organisasjon, informasjon og samfunnskontakt er utarbeidet i sekretariatet.

6.13 Ekstern representasjon

Avdelingssjef Sigrid Lem

- representerer AF/Akademikerne i rådgivende utvalg for vurdering av gebyrstipend (Lykkeutvalget)
- representerte Akademikerne i interimsstyre for Norgesuniversitetet og sitter nå som Akademikernes representant i representantskapet og vara til styret
- representerer Akademikerne i nasjonalt utvalg for Leonardo da Vinci og Sokrates, og ble i juni 2000 oppnevnt som varamedlem i underutvalg ERASMUS
- representerte Akademikerne i voksenopplæringsforbundets "Nasjonal uke for voksnes læring"

Informasjonssjef Jan Glendrange

- representerte AF/Forskerforbundet i Sokrates, underutvalg ERASMUS til sommeren 2000.
- ble i juni 2000 oppnevnt som Akademikernes representant i underutvalg for prosjektsamarbeid under Leonardo da Vinci og Sokrates.

2. nestleder Kjell Hansen

- ble i juni 2000 oppnevnt som representant for Akademikerne i underutvalg ERASMUS og er vara for Sigrid Lem i nasjonalt utvalg for Leonardo da Vinci og Sokrates.

Hovedstyremedlem Seunn Smith-Tønnessen

- ble i juni oppnevnt som vara for Jan Glendrange i underutvalg for prosjektsamarbeid.

Generalsekretær Kari Kjenndalen var medlem i utvalget for høyere utdanning (Mjøs-utvalget) fra april 1998 til mai 2000.

6.14 Forskerforbundets skriftserie

1998

Tid til FoU ved universiteter og høyskoler (2/98)

Forskerforbundet i ny drakt. Innstilling fra Org. utvalg II (3/98)

Forskerforbundets beretning 1.9.96-31.8.98 (4/98)

Forskningspolitisk seminar – foredragssamling (5/98)

1999

Forskerforbundets prioriterte arbeidsoppgaver (1/99)

Forskningspolitisk seminar, foredragssamling (2/99)

2000

Innstilling fra Organisasjonsutvalg III (1/2000)

Forskerforbundets prioriterte arbeidsoppgaver (2/2000)

Opphavsrett – et notat fra Forskerforbundets opphavsrettsutvalg (3/2000)

Lokale forhandlinger 1999 – en sammenstilling (4/2000)